

Datum: _____ **Nr.:** _____
Van: het college van burgemeester en wethouders portefeuillehouder wethouder Theunis
Aan: de raad van de gemeente Roosendaal
Kopie aan: _____
Onderwerp: Actualisatie normenkader rechtmatigheid 2016 en uitgangspunten 2017
Bijlage: Normenkader rechtmatigheid 2016 en 2017 gemeente Roosendaal en leeswijzer bij het normenkader rechtmatigheid gemeente Roosendaal

Inleiding

De jaarlijkse accountantscontrole omvat een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening. Bij rechtmatigheid gaat het om de vraag of de gemeentelijke organisatie zich heeft gehouden aan wet- en regelgeving, waarbij ook de gemeentelijke regelgeving zoals vastgelegd in raadsbesluiten onderdeel uitmaakt van de regelgeving. De accountant moet vaststellen of de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De accountant hoeft niet vast te stellen of alle handelingen conform de geldende wet- en regelgeving zijn verricht. De aandacht blijft beperkt tot die handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen die als baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening zijn verantwoord. De lokale beleidsvrijheid betreft de keuze hoe verstrekkend deze controle dient te zijn.

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf. De inventarisatie bestaat uit externe wetgeving en de eigen regelgeving waarbij verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten kunnen worden onderscheiden. Het normenkader wordt jaarlijks actueel gehouden. Actualisatie heeft plaatsgevonden naar aanleiding van jaarlijkse bijstelling van tarieven en leges, de laatste wijzigingen op het sociale domein, etc.

Van gemeenten wordt verwacht dat deze aan de accountant een volledig overzicht van de relevante wet- en regelgeving geven. Het normenkader van de gemeente Roosendaal is compact en geeft direct inzicht in de financieel relevante processen.

Het normenkader 2016 en 2017 is een actualisatie van het normenkader dat vorig jaar ter vaststelling voorlag.

Doel

Doel van deze raadsmededeling is u te informeren over het collegebesluit, waar het normenkader rechtmatigheid is vastgesteld.

Informatie

Het normenkader rechtmatigheid wordt door de accountant gebruikt als vertrekpunt bij de accountantscontrole.

Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de interne beheersing en de accountantscontrole is het geoperationaliseerd in kaders, richtlijnen en beheersmaatregelen.

Vervolg (procedure)

Het normenkader 2016 en 2017 is voorgelegd aan en besproken met de accountant. Deze hanteert het normenkader als uitgangspunt bij de accountantscontrole.

Het kader is tevens normstelling voor 2017. De organisatie kan anticiperen op de rechtmatigheidsspelregels en deze verder borgen in de reguliere processen.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris,

De burgemeester,

Normenkader rechtmatigheid 2016 en 2017 gemeente Roosendaal				
Externe rechtmatigheid				
Financiële processen	Externe regelgeving en verordeningen	Raadsverordeningen (de bepalingen m.b.t. recht, hoogte en duur)	Raadsbesluiten	Datum en strekking raadsbesluit
0 Algemeen	Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht en Wet ruimtelijke ordening Gemeentewet	Financiële verordening	Algemeen delegatiebesluit	Vaststelling besluit 27-12-2010
	Gemeentewet en Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden	Controleverordening		Vaststelling verordening 01-01-2016, wijziging per 01-01-2017
	Gemeentewet	Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid		Vaststelling verordening 30-10-2003, laatst gewijzigd 01-10-2012, wijziging per 01-01-2017
	Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten			Vaststelling verordening 01-01-2004
	Algemene Wet Bestuursrecht Wet Markt en Overheid Wet Schatkistbankieren Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) Specifieke uitkeringen onder SISA-regime (Single Information, Single Audit) Wet op de Omzetbelasting 1968 Wet op de Vennootschapsbelasting Wet op het BTW-compensatiefonds			
1 Inkoop- en aanbesteding	Europese aanbestedingsrichtlijnen inclusief Europese richtlijnen voor staatssteun Gewijzigde Aanbestedingswet 2012 , Aanbestedingsbesluit, de vernieuwde Gids Proportionaliteit, vernieuwde Aanbestedingsreglement Werken 2016 en de nieuwe Regeling tot wijziging van de regeling modellen eigen verklaring.			
2 Salarissen	CAR UWV (Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en de Uitwerkingsovereenkomst), gemeentewet, rechtspositiebesluit wethouders en raads- en commissieleden en bezoldiging burgemeester en wethouders Sociale verzekeringswetten Fiscale wetgevingen	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden		Vaststelling verordening 22-12-2014, nieuwe verordening per 19-12-2016

Normenkader rechtmatigheid 2016 en 2017 gemeente Roosendaal				
Externe rechtmatigheid				
Financiële processen	Externe regelgeving en verordeningen	Raadsverordeningen (de bepalingen m.b.t. recht, hoogte en duur)	Raadsbesluiten	Datum en strekking raadsbesluit
3 Participatiewet	Participatiewet	Verordening tegenprestatie Participatiewet 2015		Vaststelling verordening 01-01-2015
	Participatiewet, IOAW en IOAZ	Maatregelen- en handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015		Vaststelling verordening 01-01-2015
	Participatiewet	Re-integratieverordening Participatiewet 2015		Vaststelling verordening 01-01-2015
	Participatiewet	Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet 2015		Vaststelling verordening 01-01-2015
	Participatiewet	Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015		Vaststelling verordening 01-01-2015
	IOAW IOAZ			
4 Grondexploitatie	Wet Ruimtelijke Ordening (inclusief Grondexploitatiewet)		Nota grondbeleid	Vaststelling 13-03-2013
			Nota grondprijnsbeleid	Vaststelling besluit 12-12-2012
			Aangepaste kaders voor verkoop van plantsoengrond	Raadsmededeling 08-04-2015
	Wet op de Ruimtelijke Ordening en Besluit Ruimtelijke Ordening	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade		Vaststelling verordening 09-03-2009
	Wet op de Ruimtelijke Ordening, Gemeentewet en Awb.	Exploitatieverordening gemeente Roosendaal		Vaststelling verordening 07-11-2011
5 Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) 2015	Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015	Verordening maatschappelijke ondersteuning		Vaststelling verordening 01-01-2015, laatst gewijzigd 08-06-2015
6 Jeugdwet	Jeugdwet	Verordening jeugdhulp		Vaststelling verordening 01-01-2015
7 Verbonden partijen (gemeenschappelijke regeling)	Wet Gemeenschappelijke Regelingen			
8 Subsidies	Gemeentewet en AWB	Algemene subsidieverordening Roosendaal		Vaststelling verordening 29-04-2013
9 Treasury	Gemeentewet, Wet financiering decentrale overheden (Wet FiDO) en Financiële Verordening		Treasury statuut	Vaststelling verordening 01-01-2016, wijziging per 01-01-2017
	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden			

Normenkader rechtmatigheid 2016 en 2017 gemeente Roosendaal

Externe rechtmatigheid

Financiële processen	Externe regelgeving en verordeningen	Raadsverordeningen (de bepalingen m.b.t. recht, hoogte en duur)	Raadsbesluiten	Datum en strekking raadsbesluit
10 Kapitaallasten	Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten	Financiële verordening		Vaststelling verordening 01-01-2016, wijziging per 01-01-2017
11 Overige subsidies	AWB en erfgoedverordening	Erfgoedsubsidieverordening		Vaststelling verordening 07-11-2011
	Gemeentewet en AWB	Verordening wijkbudgetten en subsidiering bewonersplatforms		Vaststelling verordening 01-07-2011
12 Onderwijs	Wet op Primair Onderwijs, Wet op de experisecentra en de Wet op het Voortgezet Onderwijs	Verordening leerlingenvervoer		Vaststelling verordening 01-08-2015
	Wet op Primair Onderwijs, Wet op de experisecentra en de Wet op het Voortgezet Onderwijs	Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting		Vaststelling verordening 01-10-2010
	Wet op Primair Onderwijs, Wet op de expertisecentra, de Wet op het Voortgezet Onderwijs en Awb	Verordening financiële en materiële gelijkstelling onderwijs		Vaststelling verordening 01-01-2010
13 Inkomensoverdrachten aan Rijk	Specifieke regelgeving individueel bepaald			
14 Reserves en voorzieningen	Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten		Beleidskader reserves en voorzieningen	Beleidskader ter kennisname aan de raad 25-05-2007.
15 Algemene uitkering	Wet Financiële Verhoudingen Rijk / provincie en gemeenten			
16 Doeluitkeringen rijk	Specifieke regelgeving individueel bepaald			
17 Belastingen / retributies	Gemeentewet, Paspoortwet	Verordening op de heffing en invordering van leges		Vaststelling verordening 19-12-2015
	Wet Milieubeheer (afvalstoffen)	Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing		Vaststelling verordening 19-12-2015
	Gemeentewet	Verordening heffing en invordering van onroerende zaakbelasting		Vaststelling verordening 01-01-2016
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting		Vaststelling verordening 19-12-2015
	Gemeentewet	Verordening heffing en invordering van hondenbelasting		Vaststelling verordening 19-12-2015
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting		Vaststelling verordening 19-12-2015
	Gemeentewet	Verordeningen baatbelasting riolering buitengebied cluster AZ-A,		Vaststelling verordening 01-10-2007
	Gemeentewet	Verordeningen baatbelasting riolering buitengebied cluster AX-1; AK; AR		Vaststelling verordening 07-04-2008
Gemeentewet	Verordeningen baatbelasting riolering buitengebied cluster BV; AD-2; BG-2; BP		Vaststelling verordening 02-10-2008	

Normenkader rechtmatigheid 2016 en 2017 gemeente Roosendaal				
Externe rechtmatigheid				
Financiële processen	Externe regelgeving en verordeningen	Raadsverordeningen (de bepalingen m.b.t. recht, hoogte en duur)	Raadsbesluiten	Datum en strekking raadsbesluit
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van reclamebelasting		Vaststelling verordening 01-01-2015
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en de invordering van reclamebelasting op de bedrijventerreinen Borchwerf I en Majoppeveld		Vaststelling verordening 25-12-2015
	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing		Vaststelling verordening 19-12-2015
18 Grondexploitatie	zie 4.			
19 Treasury	Zie 9.			
20 Overige inkomensoverdrachten (betreft hoofdzakelijk de mutaties in de boekwaarden grondexploitaties en bijdragen van derden zijnde niet-overheden)	Specifieke regelgeving individueel bepaald			
21 Overige	Specifieke regelgeving individueel bepaald			
22 Betaald parkeren	Gemeentewet en Parkeervordering Roosendaal 2013	Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen		Vaststelling verordening 19-12-2015
23 Verhuur	Gemeentewet	Verordening regelende de heffing en invordering marktgeld		Vaststelling verordening 19-12-2015
24 Leges publiekszaken	Gemeentewet en Paspoortwet	Legesverordening 2016		Vaststelling verordening 19-12-2015
25 Toerekening personeel aan projecten	Geen specifieke regelgeving			
26 Provinciale bijdragen	Specifieke provinciale regelgeving (per individueel geval te beoordelen)			
27 Eigen bijdrage WMO	Zie 5 (via declaraties richting deelnemers)			
28 Bouwvergunningen	Gemeentewet en Paspoortwet	Legesverordening 2016		Vaststelling verordening 19-12-2015
	Woningwet	Bouwverordening gemeente Roosendaal		Vaststelling verordening 01-04-2012
29 Overige deelnemingen (o.a. Essent, Saver e.d.)	Specifieke regelgeving individueel bepaald.			

Leeswijzer bij het normenkader rechtmatigheid Gemeente Roosendaal

Het normenkader is opgesteld voor de 29 belangrijkste financiële processen binnen de Gemeente Roosendaal. Deze ziet u in de linkerkolom.

Bij het opstellen van het normenkader is rekening gehouden met het financieel belang van de processen. Met deze 29 processen is circa **99% van de gehele begroting** (baten, lasten en balansmutaties) onderdeel van het normenkader.

Het normenkader start met regelgeving die geldt voor vrijwel alle financiële processen, zoals het Burgerlijk Wetboek, de BBV richtlijnen, de Gemeentewet, etc.

Vervolgens wordt een onderscheid gemaakt in de lasten en de baten. Voor een aantal processen is zowel de baten- als de lastenkant van toepassing. Dat is onder andere het geval bij de Participatiewet, de grondexploitatie, de WMO en treasury. Het kan dus voorkomen dat u bij een aantal processen verwijzingen ziet naar een ander proces.

Per proces is een kolom opgenomen voor de externe regelgeving, een kolom voor de raadsverordeningen en een kolom voor raadsbesluiten. Deze regelgeving staat naast elkaar gepresenteerd, maar dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat deze op elkaar aansluit.

Nadere uitleg van het normenkader:

- In de kolom "externe regelgeving" staan de regels die vastliggen in onder andere wetten en provinciale verordeningen. Het is vanzelfsprekend dat deze regels onderdeel uitmaken van het normenkader.
- In de kolom "raadsverordeningen" is de specifieke regelgeving opgenomen die vastligt in gemeentelijke verordeningen.
- De kolom "raadsbesluiten" verwijst naar een specifiek raadsbesluit, niet zijnde een verordening, bijvoorbeeld de Nota Grondbeleid.
- De kolom "datum en strekking raadsbesluit" geeft aan op welke datum de verordening en/of de betreffende nota of beleidskader is vastgesteld c.q. ter kennisname is gebracht.